

Ändringar i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Sammanfattning

Utskottet behandlar i betänkandet regeringens proposition 2005/06:108 Ändringar i lagen (2001:558) om vägtrafikregister. Förslaget innebär att polismyndigheterna i vissa fall ges direktåtkomst till de körkortsfotografier som finns i vägtrafikregistret, för att på så sätt effektivisera den automatiska trafiksäkerhetskontrollen. Regeringens lagförslag ger vidare möjlighet att tidsbegränsa saluvagnslicenser i syfte att förenkla nuvarande hantering såväl för enskilda som för Vägverket.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Det har inte väckts några motioner med anledning av propositionen.

Utskottet välkomnar regeringens förslag att effektivisera trafiksäkerhetskontrollen och förenkla möjligheterna att erbjuda saluvagnslicenser. Utskottet föreslår mot denna bakgrund att riksdagen antar propositionens lagförslag.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Vägrafikregister	5
Propositionen	5
Utskottets ställningstagande	6
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	8
Propositionen	8
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Vägtrafikregister

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister. Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:108.

Stockholm den 4 april 2006

På trafikutskottets vägnar

Claes Roxbergh

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Claes Roxbergh (mp), Carina Moberg (s), Elizabeth Nyström (m), Jarl Lander (s), Hans Stenberg (s), Johnny Gylling (kd), Peter Pedersen (v), Claes-Göran Brandin (s), Jan-Evert Rådström (m), Monica Green (s), Sven Bergström (c), Kerstin Engle (s), Björn Hamilton (m), Karin Svensson Smith (–), Börje Vestlund (s) och Christer Winbäck (fp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I vägtrafikregistret registreras bl.a. uppgifter som avser behörighet enligt körkortslagen (1998:488) att föra fordon, förarutbildning och förarprov och det som i övrigt behövs för tillämpningen av körkortslagen och av föreskrifter som meddelats i anslutning till den lagen (6 § lagen om vägtrafikregister). I bilaga 2 till förordningen (2001:650) om vägtrafikregister anges närmare vilka uppgifter som skall föras in i registret i fråga om körkortsregistreringen. Bland annat registreras körkortsfotografier.

Den 10 oktober 2003 kom Rikspolisstyrelsen in med en framställan till Näringsdepartementet om ändring i bl.a. lagen (2001:558) om vägtrafikregister. Förslaget syftar till att polismyndigheterna i vissa fall skall kunna få direktåtkomst till körkortsfotografierna som finns registrerade i Vägverkets vägtrafikregister. Framställan har remitterats.

Saluvagnslicens kan, enligt 19 § lagen om vägtrafikregister, meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon eller den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Den 30 december 2003 kom Vägverket in med en framställan till Näringsdepartementet om ändring i bl.a. lagen om vägtrafikregister. Förslaget innebär, i den del som nu behandlas, att verket får möjlighet att tidsbegränsa en saluvagnslicens. Framställan har genom Vägverkets försorg remitterats.

Regeringen har utarbetat en lagrådsremiss som Lagrådet lämnat utan erinran.

Regeringens lagförslag återfinns i bilaga 2.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Propositionen innehåller två förslag till ändringar i lagen (2001:558) om vägtrafikregister. Det första ändringsförslaget innebär att ändamålet med behandlingen av vissa personuppgifter i vägtrafikregistret utvidgas. Syftet med ändringen är att polismyndigheterna i vissa fall skall kunna få direktåtkomst till de körkortsfotografier som finns i registret, för att på så sätt effektivisera handläggningen av förundersökningar om trafikbrott i samband med automatisk trafiksäkerhetskontroll. Enligt det andra förslaget skall Vägverket få möjlighet att tidsbegränsa en saluvagnslicens. Syftet med den ändringen är att öppna möjligheter för nystartade företag att erhålla saluvagnslicens.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Utskottets överväganden

Vägtrafikregister

Utskottets förslag i korthet

Utskottet välkomnar regeringens förslag att effektivisera den automatiska trafiksäkerhetskontrollen och förenkla nuvarande reglering av saluvagnslicenser. Riksdagen bör därför anta regeringens lagförslag.

Propositionen

Polisens tillgång till körkortsfotografier

Vid automatisk trafiksäkerhetskontroll fotograferas och registreras de fordon som framförs med högre hastighet än den i kontrollutrustningen inställda hastighetsgränsen. Med hjälp av uppgifter i vägtrafikregistret får polisen fram vem som är ägare till fordonet. Fotografiet från trafiksäkerhetskontrollen jämförs sedan med de körkortsfotografier som finns i vägtrafikregistret. Eftersom polisen inte har direktåtkomst till fotografierna måste dessa begäras ut från Vägverket i varje enskilt fall.

Enligt regeringen har systemet med trafiksäkerhetskameror och automatisk trafiksäkerhetskontroll visat sig ge mycket goda resultat när det gäller att åstadkomma en bättre efterlevnad av hastighetsgränserna och öka trafiksäkerheten. Samhällsekonomiskt är övervakningsmetoden en kostnadseffektiv trafiksäkerhetsåtgärd.

I propositionen redovisas mot denna bakgrund att systemet med automatisk trafiksäkerhetskontroll kommer att utvidgas. Under år 2006 kommer 700 nya trafiksäkerhetskameror att placeras ut på 102 vägsträckor runt om i landet, i stället för de 394 kameraskåp som i dag finns uppsatta. All bild- och mätinformation kommer att hanteras automatiskt. Det är en stor skillnad jämfört med dagens kameror, där omhändertagandet av bilder och annan data sker manuellt. En central enhet inom polisen med 40 till 50 huvudsakligen civila utredare kommer att styra samtliga trafiksäkerhetskameror och utreda alla identifierade hastighetsöverträdelser. Från år 2007 beräknas upp till 200 000 ärenden per år kunna utredas.

För att åstadkomma direktåtkomst för polisen bör enligt regeringen ändamålsbestämmelsen i 5 § lagen om vägtrafikregister utvidgas så att det klart framgår att ett av syftena med registreringen av personuppgifter i vägtrafikregistret är att tillhandahålla information om den som har behörighet att framföra fordon, så att polisen skall kunna utreda trafikbrott i samband med automatisk trafiksäkerhetskontroll.

Förslaget bedöms inte leda till några ökade kostnader vare sig för det allmänna eller för enskilda personer. Tvärtom är det regeringens bedömning att den föreslagna lagändringen kan förväntas medföra inte obetydliga effektivitetsvinster.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Saluvagnslicenser

Saluvagnslicens kan, enligt 19 § lagen om vägtrafikregister, meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon eller den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Saluvagnslicens kan också meddelas den som inte har sitt hemvist i Sverige och som tillfälligt för in fordon i Sverige för testkörning samt den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning.

För att underlätta för nystartade företag att etablera sig i bilbranschen föreslår regeringen att Vägverket ges möjlighet att bevilja tidsbegränsade saluvagnslicenser, om det finns särskilda skäl. Förslaget bedöms inte leda till några ökade kostnader vare sig för det allmänna eller för enskilda personer. Tvärtom är det regeringens bedömning att den föreslagna lagändringen kan förväntas medföra att fler fordon kommer att brukas med stöd av saluvagnslicens, vilket innebär dels ökade intäkter för staten i form av saluvagnsskatt, dels mindre krångel vid upprepade på- och avställningar för såväl enskilda som för Vägverket. Dessutom är förhoppningen att ändringen skall bidra till allmänt positiva ekonomiska effekter inom bilbranschen.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2006.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser det viktigt att trafiksäkerhetsarbetet bedrivs effektivt och att trafikanterna förmås att bättre följa gällande trafikregler bl.a. när det gäller hastighetsgränser. Om alla höll hastighetsgränserna skulle, enligt Vägverkets beräkningar, minst 100 liv sparas varje år samtidigt som vägtrafikens miljöpåverkan skulle minska med nära 4 % vad gäller koldioxidutsläpp. Den automatiska trafiksäkerhetskontrollen med kameraövervakning är därför enligt utskottets mening viktig för att nå såväl målet om en säker vägtrafik som det uppsatta koldioxidmålet för transportsektorn. Utskottet välkomnar mot denna bakgrund regeringens lagförslag att den nuvarande trafiksäkerhetskontrollen effektiviseras genom att polismyndigheterna i vissa definierade fall kan få tillgång till körkortsfotografier genom elektronisk kommunikation. Utskottet bejakar vidare regeringens förslag om ökade möjligheter att erbjuda saluvagnslicenser, vilket bedöms ge en förökning såväl för enskilda som för Vägverket samt allmänt positiva effekter för bilbranschen.

Utskottet föreslår mot denna bakgrund att riksdagen antar propositionens lagförslag.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:108 Ändringar i lagen (2001:558) om vägtrafikregister:

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:558) om vägtrafikregister

Härigenom föreskrivs att 5 och 19 §§ lagen (2001:558) om vägtrafikregister skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

I fråga om personuppgifter skall vägtrafikregistret ha till ändamål att tillhandahålla uppgifter för

1. verksamhet, för vilken staten eller en kommun ansvarar enligt lag eller annan författning, i fråga om

a) fordonsägare,

b) den som ansöker om, har eller har haft behörighet att framföra fordon eller luftfartyg enligt körkortslagen (1998:488), yrkestrafiklagen (1998:490), luftfartslagen (1957:297) eller någon annan författning eller den som har rätt att utöva viss tjänst enligt luftfartslagen,

c) annan person om det behövs för att underlätta handläggningen av ett körkorts- eller yrkestrafikärende,

d) den som ansöker om, har eller har haft tillstånd att bedriva yrkesmässig trafik enligt yrkestrafiklagen eller någon annan författning eller biluthyrning enligt lagen (1998:492) om biluthyrning, eller

e) den som ansöker om, har eller har haft färdskrivarkort som avses i rådets förordning (EEG) nr 3821/85 av den 20 december 1985 om färdskrivare vid vägtransporter,

2. försäkringsgivning eller annan allmän eller enskild verksamhet där uppgifter om personer under 1 a), b) och d) utgör underlag för prövningar eller beslut,

3. information om fordonsägare för trafiksäkerhets- eller miljöändamål *samt* för att i den allmänna omsättningen av fordon förebygga brott,

3. information om fordonsägare för trafiksäkerhets- eller miljöändamål *och* för att i den allmänna omsättningen av fordon förebygga brott *samt information om den som har behörighet att framföra fordon för att utreda trafikbrott i samband med automatisk trafiksäkerhetskontroll,*

4. aktualisering, komplettering eller kontroll av information om fordonsägare som finns i kund- eller medlemsregister eller liknande register, samt

5. uttag av urval för direkt marknadsföring av information om fordonsägare, dock med den begränsning som följer av 11 § personuppgiftslagen (1998:204).

¹ Senaste lydelse 2004:367.

19 §²

Saluvagnslicens kan meddelas den som yrkesmässigt tillverkar, transporterar eller handlar med motordrivna fordon eller med släpfordon eller den som yrkesmässigt tillverkar fordonskomponenter. Saluvagnslicens kan också meddelas den som anges i 23 § första stycket 4 och som för in fordon i Sverige för testkörning samt den som på uppdrag yrkesmässigt utför sådan testkörning.

Licens får inte meddelas om det skäligen kan antas att den kommer att missbrukas eller om det finns något annat särskilt skäl mot att den meddelas.

Saluvagnslicens gäller tills vidare. Om det finns särskilda skäl får den begränsas till viss tid.

Med tillverkning avses i första stycket även sådan påbyggnad eller lackering som ingår som ett led i arbetet med att färdigställa fordonen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2006.

² Senaste lydelse 2002:807.